Dosarul: nr.2a-1261/23(2-21099626-02-2a-31032023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător - S. Vîșcu

D E C I Z I E

28 mai 2024 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecătorii: Ala Malîi și Dorin Dulghieru
Grefier Tinca Zagorodnîi

examinând în ședință publică, apelul declarat de avocatul ***** în interesele SRL ”*****”, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de OCN ”*****” SA împotriva SRL ”*****”, intervenient accesoriu ***** cu privire la încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 octombrie 2022, prin care acțiunea a fost admisă parțial, -

A C O N S T A T A T:

Pretențiile reclamantului:

1. La data de 30 iunie 2021, reclamantul O.C.N. „*****" S.A. a depus cerere de chemare în judecată către S.R.L. „*****”, intervenient accesoriu *****, privind încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii a indicat că, la 19 octombrie 2017 O.C.N. „*****” S.A. și S.R.L. „*****” au semnat Contractul de colaborare și intermediere cu nr. 123/2, potrivit căruia pârâta, în calitate de vânzător, a devenit intermediar la produsul de creditare, cu scopul creditării cumpărătorilor săi.
3. Prin urmare, în cadrul Contractului de colaborare și intermediere cu nr. 123/2 din 19 octombrie 2017, prin contractul de împrumut nr.123/511/2018 din 16 martie 2018, lui *****, din sursele Corporației, i-a fost acordat un împrumut în sumă de 18 490,00 lei cu care a fost procurat de la S.R.L. „*****” produsul ***** 2017. Procedura de identificare a clientului, semnarea cererii de credit, a informației privind condițiile de credit, contractului de împrumut a fost pusă conform prevederilor art.4,5,6 din Contractul de colaborare în angajamentul S.R.L. „*****”.

4. Deoarece presupusul cet. Manole Vadim din start nu a efectuat nici o plată de rambursare conform contractului de împrumut nr.123/511/2018 din 16 martie 2018, Corporația i-a expediat la 31 mai 2018 o reclamație cu nr.2/2-321, prin care a solicitat achitarea datoriei restante.
5. La 04 iunie 2018, ***** a depus la Corporație o cerere, prin care a solicitat să-i fie eliberată copia contractului de împrumut nr.123/511/2018 din 16 martie 2018 și actele conexe prin care împrumutul a fost eliberat. La 13 iunie 2021 ***** a depus la Corporație o explicație prin care a informat, că nu a semnat contractul de împrumut nr. 123/511/2018 din 16 martie 2018, nu a semnat cererea la credit și nu a procurat ***** 2017 de la S.R.L. „*****”. Iar la 26 iunie 2018 ***** a depus la organul de urmărire penală al IP Buiucani o plângere, pe marginea căreia la data de 10 aprilie 2018 a fost pomită cauza penală nr.2018010545.
6. Relevă reclamantul că, la cererea dnei *****, ofițer al OUP al SUP al IP Buiucani, pe data de 06 martie 2019, prin Raportul de expertiză judiciară nr.34/12/l-R-5327 s-a constatat că semnăturile plasate în rubricile „Debitorul”, „numele, prenumele semnătura”, „bunul l-am recepționat” din contractul de împrumut nr.123/511/2018 din 16 martie 2018 nu au fost efectuate de *****, dar de o altă persoană.
7. Potrivit pct.3.1.5. din Contractul de colaborare menționat, Corporația s-a obligat să transfere în contul Pârâtei sumele împrumuturilor contractate de cumpărători. lar conform pct.3.7.1., 3.7.4. din acest contract, Pârâta s-a obligat să informeze cumpărătorii despre posibilitatea procurării bunurilor vândute, să transmită Corporației actele semnate de cumpărător, care atestă primirea împrumutului. La fel, conform pct.5.1.1., Pârâta urma să identifice cumpărătorul prin actul de identitate valabil. lar, prin pct.10.5. din Contract, S.R.L. „*****” s-a obligat să acopere integral prejudiciul cauzat Corporației prin constatarea faptului că contractul de împrumut a fost semnat de o altă persoană, decât cea indicată în contractul de împrumut.
8. Avînd în vedere faptul, că prin raportul de expertiză judiciară nr.34/12/l-R-5327 s-a constatat că semnăturile plasate în documentele precontractuale și în contractul de împrumut nr. 123/511/2018 din 16 martie 2018 nu au fost efectuate de *****, consideră reclamantul, că din vina S.R.L. „*****” a avut loc încălcarea condițiilor contractului de colaborare și intermediere cu nr. 123/2 din 19 octombrie 2017, în partea ce ține de obligația identificării corespunzătoare a clientului. Incălcarea obligațiilor contractuale a generat cauzarea prejudiciului.
9. La 16 mai 2019, O.C.N. „*****” S.A. a expediat în adresa S.R.L. „*****” o reclamație cu nr.2/2-277 prin care a descris situația în speță și a solicitat repararea prejudiciului cauzat. La 09 noiembrie 2021 prin reclamația cu nr.2/2-407, Corporația a solicitat repetat restituirea prejudiciului cauzat, care la fel a rămas fară răspuns.
10. Astfel, în urma neîndeplinirii corespunzătoare din partea S.R.L. „*****” a prevederilor contractului de colaborare și intermediere cu nr.123/2 din 19 octombrie

2017, O.C.N. „*****” S.A. este în drept să pretindă de la Pârâta repararea prejudiciul cauzat, inclusiv beneficiul neobținut - venitul ratat.

11. Indică că, în condițiile normei legale citate, dacă contractul de împrumut nr.123/511/2018 din 16 martie 2018 nu ar fi fost afectat de împrejurare cauzatoare, O.C.N. „*****” S.A. ar fi primit de la debitorul ***** toate plățile, prevăzute în pct.4.1. al contractului, ce includ ratele de împrumut și dobânda la împrumut.

12. Respectiv, la ziua înaintării acțiunii în judecată, cerința de încasare de la *****, reieșind din prevederile contractului de împrumut nr.123/511/2018 din 16 martie 2018 și faptul că datoria nu este stinsă până în prezent, ar fi următoare: 18490 lei împrumutul acordat, 11 197,59 dobânda calculată, iar în total: 29 687,59 lei.

13. Avînd în vedere că posibilitatea soluționării divergenților apărute pe cale amiabilă a eșuat, or S.R.L. „*****” nu răspunde la reclamațiile depuse, nu își expune opinia pe marginea pretențiilor înaintate, O.C.N. „*****” S.A. solicită încasarea integrală a acestuia din contul pîrîtei în ordine silită, înclusiv beneficiul neobținut în urma totală de 29 687,59 lei.

14. Solicită admiterea cererii de chemare în judecată, încasarea din contul S.R.L. „*****” în benficiul O.C.N. „*****” S.A. a prejudiciului cauzat în mărime de 29 687,59 lei, precum și a taxei de stat în mărime de 890,62 lei.

Poziția instanței de fond:

15. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 octombrie 2022, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de O.C.N. „*****” S.A. către S.R.L. „*****”, intervenient accesoriu *****, privind încasarea prejudiciului și cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la S.R.L. „*****”, în beneficiul O.C.N. „*****” S.A. prejudiciul în mărime de 22557,76 lei, cheltuielile de judecată în sumă de 676,73 lei, în total suma de 23234,49 lei. În rest, pretențiile O.C.N. „*****” S.A. către S.R.L. „*****” privind încasarea prejudiciului, au fost respinse ca neîntemeiate.

Solicitarea apelantului:

16. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 21 noiembrie 2022, S.R.L. „*****”, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 octombrie 2022, solicitând casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Argumentele participanților la proces:

17. În motivarea cererii de apel, apelantul S.R.L. „*****” a invocat, că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, pe care o consideră neîntemeiată, nefondată și pasibilă casării din următoarele considerente.

18. Instanţa de fond a încălcat fundamental normele procesuale prin faptul că nu a citat reprezentantul apelantului în procesul civil, a interpretat şi aplicat eronat normele materiale.

19. Apelantul consideră că procesul civil este viciat prin faptul că instanţa de fond nu a citat corespunzător reprezentantul ***** pentru şedinţa din 21 octombrie 2022 unde s-a examinat fondul cauzei, iar la 25 octombrie 2022 a fost pronunţată hotărârea.

20. Conform art.385 lit.d) a CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept: la solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în căzul prevăzut la art.388 alin.(1) lit.b);
21. Conform art.388 alin.(1) lit.b) a CPC, hotărârea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă: b) cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată.
22. Astfel, lanţul evenimentelor premergătoare şedinţei din 21 octombrie 2022 cert stabilesc faptul că apelantul şi reprezentantul apelantului ***** nu au fost citaţi pentru şedinţa din 21 octombrie 2022, or, la 02 martie 2022, prin dispoziţia CSE nr. 5 au fost suspendate toate procesele de judecată civile cu anumite excepţii care nu se referă la prezenta speţă.
23. La 08 aprilie 2022, prin încheierea Judecătoriei Chişinău a fost reluată examinarea cauzei şi s-a stabilit şedinţa de judecată pentru 20 septembrie 2022, ora 12:00. La 20 septembrie 2022, reprezentantul apelantului ***** a depus o cerere de amânare prin care anunţă instanţa despre faptul că contractul de asistenţă între S.R.L. „*****” şi Rață Vadic a fost reziliat, iar la 19 septembrie 2022, ***** şi S.R.L. „*****” au încheiat contract de asistenţă fiind prezentat şi mandatul avocatului, respectiv a fost solicitat termen pentru a face cunoştinţă cu dosarul şi pregătirea poziţiei de apărare. Conform procesului verbal a şedinţei de judecată din 20 septembrie 2022, rezultă că cererea de amânare a fost admisă, şedinţa de judecată fiind stabilită pentru 21 octombrie 2022 ora 12:00. Astfel, apelantul evidenţiază că citaţia pentru 21 octombrie 2022 nu a fost expediată apelantului şi reprezentantului, iar la dosar nu există nici o dovadă că a fost expediată.
24. Susține apelantul că în cauza Russu vs Moldova, hotărârea din 13 noiembrie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat deja că, în practică, instanţele naţionale nu acceptă în calitate de probă suficientă expedierea unei scrisori de către instanţă, dar solicită dovada înmânării.
25. Astfel, în dosar se află mai multe citaţii adresate reprezentantului ***** unde este aplicată ograf inscripţia - expediat prin PIG.
26. Apelantul consideră că actul - scrisoare de confirmare a recepţionării prin e-mail demonstrează faptul că citaţia a fost expediată reprezentantului şi/sau citaţia a fost recepţionată.
27. Atrage atenţia că acest act nici nu este semnat de specialist respectiv nu are valoare juridică, iar conţinutul acestuia nu este cert, or nu este indicat pentru ce dată a fost expediată citaţia care confirmă expedierea.
28. Astfel, conform scrisorii Agenţiei de Administrare a Instanţelor Judecătoreşti din 12 decembrie 2022, este cert faptul că Agenţia est în imposibilitate să confirme dacă citaţia, care pretinde specialistul că a fost expediată, a ieşit în extern. Cu alte cuvinte Agenţia nu a putut să confirme dacă mesajul e-mail prin care se pretinde că a

fost expediată citaţia a părăsit sistemul. Respectiv, la caz nu există probe incontestabile că reprezentantul şi/sau S.R.L. „*****” au fost citaţi pentru şedinţa din 21 octombrie 2022. Astfel, consideră că la caz instanţa a încălcat dreptul fundamental a S.R.L. „*****” la un proces echitabil prin faptul neînştiinţării reprezentantului şi/sau partea.

29. Totodată, cu privire la netemeinicia acţiunii în fond, apelantul evidenţiază că conform pct. 3.7.8 a contractului din 19 octombrie 2017 - intermediarul se obligă să respecte condiţiile şi procedurile de negociere şi perfectarea contractelor de împrumut şi altor documente aferente. Intimatul invocă că apelantul nu a respectat corespunzător pct. 5.1.1 a contractului din 19.10.2017 - vânzătorul va identifica cumpărătorul prin actul de identitate valabil şi din acest fapt urmează să răspundă conform pct. 10.5 a contractului.

30. Indică, că reprezentanţii apelantului au respectat întocmai prevederile contractului şi a procedurilor de perfectare a contractelor de împrumut şi altor documente aferente, or intimatul nu a invocat încălcarea procedurilor stabilite. Astfel, la data încheierii contractului de împrumut, înainte de a încheia procedurile documentare, operatorul apelantului a verificat actul de identitate prezentat de persoana care a fost identificată ca *****. Actul de identitate/buletinul prezenta toate semnele vizibile de valabilitate cum ar fi: termenul de valabilitate nu era expirat, modelul/dimensiunea actului corespundea cu modelul unanim cunoscut, or până ia proba contrarie persoana care deţine efectiv actul se consideră că este persoana din act.

31. Invocând prevederile art.729 alin.(1) Cod civil, evidenţiază că, procedura contractuală de verificare a valabilităţii actului trebuie limitată şi interpretată doar la verificarea termenului, a elementelor de vizibilitate unanim cunoscute şi anume model/dimensiunea actului. În cazul în care actul este contrafăcut, în lipsa cunoştinţelor speciale şi a aparatelor tehnice este imposibil ca un simplu cetăţean să identifice contrafacerea doar prin examinarea acestuia, respectiv la 16.03.2018 operatorul apelantului a avut dreptul rezonabil să considere că persoana care a prezentat actul de identitate pe numele lui ***** este *****.

32. Apelantul atrage atenţia că este în imposibilitate faptică să încheie contractele de împrumut ca intermediar în lipsa acţiunilor de confirmare din partea intimatului.

33. Conform pct.5.1.3 a contractului din 19.10.2017 - după completarea cererii de împrumut, operatorul vânzătorului va scana actul de identitate a cumpărătorului. Conform pct. 5.1.4 a contractului din 19.10.2017 - cererea de împrumut şi copia actului de identitate prin intermediul aplicaţiei „Eloan” va fi notificată Beneficiarului pentru luarea deciziei. Astfel, operatorul apelantului a executat această obligaţie şi a expediat intimatului actele menţionate, respectiv se prezumă că intimatul a verificat valabilitatea actului şi a acceptat încheierea contractului de împrumut.

34. Conform pct.6.1.3 a contractului din 19.10.2017 - în cazul în care beneficiarul va decide de ai credita pe cumpărător, acesta va perfecta formularul Informaţii

standard pentru împrumutul solicitat şi proiectul Contractului de împrumut. Conform pct. 6.1.4 a contractului din 19.10.2017 - proiectele documentelor menţionate în pct. anterior vor fi puse la dispoziţia vânzătorului prin intermediul aplicaţiei „Eioan" pentru a fi prezentate şi semnate de cumpărător. Respectiv, consideră apelantul că este cert că intimatul a verificat şi acceptat documentaţia expediată de operator, or ca consecinţă a fost încheiat contractul de împrumut, de unde rezultă că intimatul a verificat valabilitatea actelor şi obiecţii nu a invocat.

35. Apelantul mai evidenţiază că, în virtutea circumstanţelor expuse este cert că, a respectat obligaţia de verificare precontractuală şi a întreprins toate acţiunile rezonabile şi posibile în acest sens, respectiv din aceste considerente argumentul intimatului este neîntemeiat. Astfel, dacă pretenţia intimatului privind neexecutarea obligaţiei de verificare a valabilităţii actului se rezumă la faptul că operatorul trebuia să verifice dacă înfăţişarea persoanei corespundea cu fotografia din buletin, atest fapt este imposibili şi contravine principiului fundamental că posesorul efectiv este și titularul până la proba contrarie.

36. Atrage atenţia că buletinul de identitate se acordă pe 10 ani, iar în această perioadă se pot produce diferite situaţii cum ar fi îmbătrânirea, stres, boli, pubertatea, răni faciale care pot schimba aspectul fizic iar faţa poate să nu corespundă cu fotografia. Astfel, după cum s-a menţionat obligaţia pct.5.1.1 a contractului trebuie rezumată la limita posibilului, or intimatul nu dispune instrumentele tehnice IT şi soft-uri specializate care acordă posibilitatea de a verifica dacă înfăţişarea persoanei corespunde cu fotografia din buletin.

37. Operatorul poate doar să verifice prealabil dacă vârsta persoanei care stă în faţă acestuia corespunde aproximativ cu vârsta din actul de identitate, dacă persona este de acelaşi sex, dacă nu sunt diferenţe profunde a înfăţişării, adică aspecte formale de înfăţişare care pot trezi dubii rezonabile privind identitatea persoanei.

38. Cu referire la netemeinicia aplicării pct.10.5 a contractului, apelantul a indicat că, în motivarea soluţiei adoptate, instanţa de judecată a aplicat pct.10.5. a contractului din 19 octombrie 2017.

39. Apelantul consideră că, pct.10.5 a contractului din 19 octombrie 2017 trebuie analizat şi aplicat în contextul unor anumite circumstanţe de fapt. Această obligaţie poate fi aplicată doar în cazul în care apelantul a acţionat ilicit faţă de intimat, or răspunderea delictuală survine dacă există vinovăţia iar vinovăţia în speţă trebuie constatată corespunzător. Astfel, pct.10.5 a contractului din 19 octombrie 2017 este o consecinţă a unui potenţial delict comis de apelant cu vinovăţie.

40. Atrage apelantul atenţia că în cadrul urmării penale nu s-a constatat că apelantul şi/sau operatorul au comis careva abateri la perfectarea actelor de împrumut, respectiv şi vinovăţia nu există. În cazul în care operatorul apelantului a respectat întocmai obligaţiile contractuale şi procedurile stabilite de intimat, nu poate surveni răspunderea delictuală.

41. Un alt aspect a clauzei menţionate este obligatorie condiţia constatării faptului că contractul este semnate de o altă persoană. În acest sens, intimatul a prezentat raportul de expertiză judiciară din care rezultă că semnătura din numele lui ***** a fost efectuată nu de *****. Apelantul consideră că în esenţă la moment contractul de împrumut din 2018 est un act juridic valabil şi nu este anulat de instanţa de judecată, respectiv produce efecte juridice.
42. Constatarea faptului că contractul de împrumut este semnat de o altă persoană poate fi doar prin hotărârea instanţei de judecată prin care s-ar constata nulitatea contractului, or la moment raportul conţine nişte concluzii care nu sunt materializate într-o hotărâre judecătorească de constatare a nulităţii contractului. Or, în situaţia în care contractul nu este anulat, este aplicabil pct.10.1 a contractului şi anume că apelantul nu răspunde faţă de intimat pentru neexecutarea contractului de împrumut.
43. La fel, apelantul consideră neîtemeiată și cerința privind încasarea dobânzii, or, prin hotărârea din 25 octombrie 2022 a fost încasată suma de 4067,76 lei cu titlu de prejudiciu ca urmare a unor pretinse acţiuni ilegale ale apelantului.
44. Conform art.118 alin.(1) a CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care ie invocă drept temei ai pretenţiilor şi obiecţiilor sate dacă legea nu dispune altfel. Suma de 4067,76 lei este suma care este prevăzută de contractul de împrumut încheiat de OCN „*****” S.A. şi *****.
45. Evidenţiază că, apelantul nu este parte la raportul juridic de împrumut dar este intermediar la încheierea acestuia, astfel, suma de 4067,76 lei prevăzută de contractul de împrumut nu este opozabilă apelantului, or în cazul în care se pretinde că semnătura debitorului din contract este falsificată se prezumă că contractul est nul, iar dacă este nul părţile se aduc în poziţie iniţială, respectiv nici contractul de împrumut nu există.
46. Instanţa de judecată a interpretat dobânda contractuală ca fiind prejudiciu material, dar nu a luat în considerare că dobânda contractuală este o clauză negociabilă şi asumată, iar apelantul nu şi-a asumat faţă de intimat aşa obligaţie şi nu are posibilitate faptică, juridică să o influenţeze. Mai mult, contractul de împrumut nu este anulat, la moment este valabil, iar intimatul trebuia să îşi exercite drepturile împotriva lui *****.
47. În situaţia în care contractul de împrumut nu este anulat, nu există nici un prejudiciu material indiferent de concluziile raportului de expertiză, deoarece concluziile raportul de expertiză ar avea valoarea juridică dacă sunt materializate într-o hotărâre de constatare a nulităţii contractului. Astfel, este evident că pretenţia privind încasarea sumei de 4067,76 lei este neîntemeiată şi neprobată, respectiv nu poate fi admisă.
48. Reprezentantul apelantului SRL ”*****”, ***** în cadrul ședinței instanței de apel a susținut cererea de apel, solicitînd admiterea acesteia pe motivele invocate.

49. Reprezentantul intimatei O.C.N. „*****” S.A., Radu Savin, cît și intervenientul accesoriu ***** în cadrul ședinței instanței de apel au solictat respingerea cererii de apel și menținerea soluției instanțe de fond, ca fiind legală și întemeiată.

Termenul de declarare a apelului:

50. În conformitate cu prevederile art.362 alin.(1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

51. Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 25 octombrie 2022, iar cererea de apel a fost depusă la 21 noiembrie 2022, prin urmare Colegiul constată că, apelul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de apel:

52. Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei, Colegiul civil consideră apelul neîntemeiat şi care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii primei instanțe, reieșind din următoarele considerente.

53. În conformitate cu art.385 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

54. Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

55. Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

56. În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

57. În conformitate cu prevederile art.373 alin.alin.(1), (2), (5) CPC, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

58. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

59. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţeleşi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe,

precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
60. Din conţinutul celor relatate Colegiul reţine că, sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art.373 alin.alin.(1), (2), (5) CPC, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.
61. Colegiul civil reiterează că, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (HirroBalani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
62. Aşadar, Colegiul civil verificând în raport cu prevederile art.art.238-241 CPC, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta urmează a fi menținută, or, instanţa de fond corect a elucidat şi constatat circumstanțele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv probele prezente la materialele cauzei în vederea admiterii parțiale a acțiunii din speță, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Circumstanțele de fapt ale pricinii:

63. Din materialele cauzei rezultă că, la 19 octombrie 2017, O.C.N. „*****” S.A. (în calitate de Beneficiar) și S.R.L. „*****” (în calitate de Intermediar și/sau Vînzător) au semnat Contractul de colaborare și intermediere cu nr. 123/2, potrivit căruia S.R.L. „*****”, în calitate de vânzător, a devenit intermediar la produsul de creditare, cu scopul creditării cumpărătorilor săi, prevederile prezentului Contract se aplică tuturor acțiunilor/activităților care preced, care însoțesc și care urmează după creditarea de către Beneficiar a Cumpărătorului, care procură sau care a procurat bunuri de la Vînzător (Intermediar) (f.d.9-12).
64. Conform pct.3.1.1 din Contract, „Beneficiarul” se obligă de a pune la dispoziția Vînzătorului toată informația referitor la condițiile de creditare oferite de Beneficiar eventualilor cumpărători ai bunurilor vîndute de Intermediar; iar conform pct. 3.7.1. Intermediarul se obligă de a informa Cumpărătorii despre posibilitatea procurării bunurilor vîndute din sursele împrumutate de la Beneficiar.
65. Conform pct.5.1.1.-5.1.4 din Contract, Vînzătorul va identifica Cumpărătorul prin actul de identitate valabil, după verificarea valabilității actului de identitate și datelor din acesta, utilizînd aplicația „Eloan”, operatorul Intermediarului va completa Cererea de împrumut, conform modelului generat de aplicație; după completarea Cererii de împrumut, operatorul Vînzătorului va scana actul de identitate a Cumpărătorului; cererea de împrumut și copia actului de identitate, prin intermediul aplicației „Eloan” va fi notificată Beneficiarului pentru luarea deciziei.
66. Conform pct.6.1.1. din Contract, după recepționarea cererii de împrmut și copiei buletinului , prin intermediul aplicației „Eloan” în termen de 1 (o oră) de la

recepționarea notificării, Beneficiarul va verifica și aprecia bonitatea solicitantului de împrumut și va decide asupra posibilității creditării Cumpărătorului.
67. Conform pct.7.1.2. din Contract, Vînzătorul va urmări ca documentele menționate să fie semnate de Cumpărător personal. Faptul semnării se către Cumpărător a documentelor menționate va fi confirmat de reprezentantul Vînzătorului prin aplicarea ștampilei și semnăturii Vînzătorului pe contractul de împrumut.
68. Conform pct.10.4 din Contract, părțile semnatare se obligă de a păstra confidențialitatea Contractului, precum și a contractelor de împrumut semnate de Cumpărător și Beneficiar, iar conform pct.10.5 din Contract, vînzătorul va acoperi integral prejudiciul cauzat Beneficarului prin constatarea faptului că Contractul de împrumut a fost semnat de o altă persoană decît cea indicată în contract (f.d.9-12).
69. Prin urmare, în cadrul Contractului de colaborare și intermediere cu nr.123/2 din 19 octombrie 2017, prin contractul de împrumut nr.123/511/2018 din 16 martie 2018, lui *****, din sursele Corporației, i-a fost acordat un împrumut în sumă de 18 490,00 lei cu care a fost procurat de la S.R.L. „*****” produsul ***** 2017. Procedura de identificare a clientului, semnarea cererii de credit, a informației privind condițiile de credit, contractului de împrumut a fost pusă conform prevederilor art.4,5,6 din Contractul de colaborare în angajamentul S.R.L. „*****” (.f.d.13-16).
70. Conform ordinului de plată nr.674 din 21 martie 2018, O.C.N. „*****” S.A. a transferat către S.R.L. „*****” suma de 18490 lei, cu destinația plății „acordarea împrumutului conform contractului nr.123 de colaborare și intermediere la creditare din 09.08.2017 p/u ***** c/f ***** cont.123/511/2018 din 16.03.2018” (f.d.17).
71. Deoarece cet. Manole Vadim nu a efectuat nici o plată de rambursare conform contractului de împrumut nr.123/511/2018 din 16 martie 2018, reclamantul a expediat la 31 mai 2018 o reclamație cu nr.2/2-321, prin care a solicitat achitarea datoriei restante (f.d.18).
72. La 04 iunie 2018, ***** a depus în adresa O.C.N. „*****” S.A. o cerere, prin care a solicitat să-i fie eliberată copia contractului de împrumut nr. 123/511/2018 din 16 martie 2018 și actele conexe prin care împrumutul a fost eliberat (f.d.19). Iar, la 13 iunie 2021, ***** a depus în adresa O.C.N. „*****” S.A. o explicație prin care a informat, că nu a semnat contractul de împrumut nr. 123/511/2018 din 16 martie 2018, nu a semnat cererea la credit și nu a procurat ***** 2017 de la S.R.L. „*****” (f.d.20).
73. La 26 iunie 2018, ***** a depus la organul de urmărire penală al IP Buiucani o plângere, pe marginea căreia la data de 10 aprilie 2018 a fost pomită cauza penală nr.2018010545, conform semnelor componenței de infracțiune prevăzută de art. 190 alin.(2) lit.b),c) și art. 361 alin.(2) lit.b) Codul Penal (f.d.22).
74. Conform Raportului de expertiză judiciară nr.34/12/l-R-5327 din 06 martie 2019, dispus la solicitarea organului de urmărire penală, în cadrul cauzei penale nr. 2018031096 s-a constatat că semnăturile plasate în rubricile „Debitorul”, ”numele, prenumele semnătura”, ”bunul l-am recepționat” din contractul de împrumut

nr.123/511/2018 din 16 martie 2018 nu au fost efectuate de *****, dar de o altă persoană; semnătura din numele ***** din Informații standard privind creditul pentru consumatori din 16 martie 2018, n-a fost efectuată de către *****, modelele de semnături și de scris ale căruia au fost prezentate la expertiză, dar de altă persoană; semnătura din numele lui ***** plasată la rubrica ”Semnătura solicitantului” din cererea de împrumut din 16 martie 2018 n-a fost efectuată de către *****, modelele de semnături și de scris ale căruia au fost prezentate la expertiză, dar de altă persoană (f.d.23-30).

75. La 16 mai 2019 și 09 noiembrie 2020, reclamantul O.C.N. „*****” S.A. a adresat S.R.L. „*****” cereri de soluționare amiabilă a litigiului, prin recuperarea prejudiciului ca urmare a încheierii contractului de împrumut nr.123/511/2018 din 16 martie 2018 între pîrît și ***** (f.d.31-34).

76. Nefiind soluționată cererea prealabilă, la 30 iunie 2021, reclamantul O.C.N. „*****” S.A. a depus cerere de chemare în judecată către S.R.L. „*****”, intervenient accesoriu *****, privind încasarea prejudiciului în mărime de 29687,59 lei și a cheltuielilor de judecată copuse din taxa de stat în mărime de 890,620 lei.

77. În speță, instanța de apel consideră necesar a accentua că litigiului dedus judecății îi sunt aplicabile prevederile Codului civil în redacția în vigoare până la 01 martie 2019, având în vedere faptul că raportul juridic între părțile litigioase a luat naștere la 19 octombrie 2017.

78. Conform art.8 alin.(1) şi alin.(2) lit. lit. a), c), d), f), g) şi h) Cod civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere drepturilor şi obligaţiilor civile pornind de la principiile generale şi de la sensul legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice; din hotărâre judecătorească în care sunt stabilite drepturi şi obligaţii; în urma creării/dobândirii patrimoniului în temeiuri neinterzise de lege; în urma cauzării prejudiciului unei alte persoane; în urma îmbogăţirii fără justă cauză; în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legislaţia leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

79. Articolul 14 alin.(1) şi alin.(2) Cod civil prevede, că persoana lezata într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezata într-un drept al ei le-a suportat sau urmează sa le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum şi beneficiul neobţinut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

80. Conform art.512 alin.(1) Cod civil (în vigoare pînă la 01.03.2019), în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

81. Conform art.513 alin.(1) Cod civil (în vigoare pînă la 01.03.2019), debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă şi diligenţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.
82. Potrivit art.572 Cod civil (în vigoare pînă la 01.03.2019), (1) Temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. (2) Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bunăcredinţă, la locul şi în momentul stabilit.
83. Din analiza circumstanțială a faptelor prin prisma probatoriului administrat la materialele cauzei raportat la cadrul normativ incident, Completul judiciar atestă că, contrar alegațiilor formulate de apelant privitor la netemeinicia acțiunii reclamantului O.C.N. „*****” S.A., în cazul de față, repararea prejudiciului cauzat beneficiarului prin constatarea faptului că contractul de împrumut a fost semnat de către o altă persoană decît cea indicată în contract, în temeiul pct.10.5 urmează a fi pusă pe seama S.R.L. „*****”, din următoarele considerente.
84. Între părțile litigiului O.C.N. „*****” S.A. și S.R.L. „*****”, la 19 octombrie 2017, a fost încheiat contractul nr.123/2 de colaborare și intermediere la creditare, potrivit căruia, la pct.10.5, părține au convenit de comun acord, asupra obligației impusă vînzătorului (S.R.L. „*****”) de a acoperi prejudiciul cauzat beneficiarului (O.C.N. „*****” S.A.) prin constatarea faptului că Contractul de împrumut a fost semnat de către o altă persoană decît cea indicată în contract (f.d.12).
85. Corespunzător, la înaintarea cererii de chemare în judecată, reclamantul/intimat O.C.N. „*****” S.A. a anexat copia Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-5327 din 06 martie 2019, potrivit căreia, s-a concluzionat că: „*semnăturile plasate în rubricile „Debitorul”, ”numele, prenumele semnătura”, ”bunul l-am recepționat” din contractul de împrumut nr.123/511/2018 din 16 martie 2018* ***nu au fost efectuate de ******, *dar de o altă persoană; semnătura din numele ***** din Informații standard privind creditul pentru consumatori din 16 martie 2018,* ***nu a fost efectuată de către ******, *modelele de semnături şi de scris ale căruia au fost prezentate la expertiză, dar de altă persoană; semnătura din numele lui ***** plasată la rubrica ”Semnătura solicitantului” din cererea de împrumut din 16 martie 2018* ***nu a fost efectuată de către ******, *modelele de semnături şi de scris ale căruia au fost prezentate la expertiză, dar de altă persoană*” (f.d. 23-30).
86. Totodată, potrivit art.122 alin.(1) Cod de procedură civilă, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.
87. Corespunzător, argumentele apelantului privitor la obligativitatea pusă pe seama reclamantului/intimat O.C.N. „*****” S.A. privind verificarea identității persoanei ce contractează creditul nu sunt relevante în situația în care, potrivit contractului de colaborare și intermediere la creditare nr.123/2 din 19 octombrie 2017, părțile au prevăzut expres obligativitatea răspunderii „Vînzătorului” față de „Beneficar” prin repararea prejudiciului cauzat în temeiul pct.10.5, iar în acest sens, a

fost efectuată expertiza judiciară care a constatat că contractul de împrumut a fost semnat de către o altă persoană decît cea indicată în contract.
88. Subsecvent, Completul judiciar adnotează, că nu poate exista răspundere patrimonială dacă nu s-a produs o daună (pagubă). Prejudiciul reprezintă acea modificare a patrimoniului din cauza faptei ilicite, care constă într-o diminuare a activului sau într-o creştere a pasivului patrimonial. Aşadar, el are o valoare economică asupra căreia creditorul are un drept sau ar fi avut dreptul ori posibilitatea să o dobîndească.
89. În situația dedusă judecării, Completul civil atestă, că acest prejudiciul îl constituie valoarea creditului nr.123/511/2018, contractat și nerambursat, încheiat între O.C.N. „*****” S.A. și presupusul ***** la 16 martie 2018 (f.d. 13).
90. Astfel, potrivit contractului nominalizat, părțile au convenit asupra acordării unui împrumut în mărime de 18490 lei pe un termen de 12 luni, cu termenul final de rambursare 16 martie 2019, iar conform pct.3.4 din Contract, Debiturul va plăti Corporației o dobîndă în mărime de 22,00 % anual pentru utilizarea împrumutului. Dobînda se calculează la soldul inițial al împrumutului, baza de calcul al dobînzii se stabilește anul calendaristic de 365 sau 366 zile.
91. În acest sens, având în vedere că în temeiul pct. 4.1 din Contractul de împrumut, părțile au convenit că debitorul va rambursa împrumutul, va plăti dobînda și comisioane conform graficului inserat în contract, Completul judiciar reține drept întemeiată concluzia instanței de fond care a constatat că, având în vedere că în baza contractului, debitorul ***** urma să achite O.C.N. „*****” S.A. suma de 18 490 lei cu titlu de împrumut și suma de 4067,76 lei cu titlu de dobîndă spre plată, iar în total suma de 22557,76 lei, acestă din urmă sumă și constituie prejudiciul cauzat beneficiarului O.C.N. „*****” S.A. de către vînzătorul S.R.L. „*****”, în sensul prevăzut de pct.10.5 al Contractului de colaborare și intermediere la creditare din 19 octombrie 2017, ce urmează a fi încasat în beneficiul O.C.N. „*****” S.A., în rest pretențiile privind încasarea prejudiciului fiind respinse.
92. Totodată, cu referire la argumentele apelantei despre faptul nerespectării procedurii de citare a pîrîtului și reprezentantului pîrîtului pentru ședința din 21 octombrie 2022, Completul judiciar reține următoarele.
93. Potrivit art.102 alin.(1), (4[1]) (7) Cod de procedură civilă, instanţa înştiinţează prin citaţie participanţii la proces, martorii, experţii, specialiştii şi interpreţii privitor la locul, data şi ora şedinţei de judecată sau la locul, data şi ora efectuării unor acte de procedură. Participanţii la proces înştiinţaţi în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară. Citațiile și înștiințările judiciare trimise la sediul persoanelor juridice și nerecepționate la expirarea termenelor de reclamare se consideră înmînate la data expirării termenului de reclamare chiar dacă destinatarul nu a reclamat corespondența de la oficiul poștal. Citațiile și înștiințările expediate la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate.

94. Totodată, potrivit art.67 alin.(4) Cod civil (în vigoare la momentul apariției raportului litigios), toate documentele şi scrisorile intrate la sediu se consideră recepţionate de către persoana juridică.
95. Corespunzător, potrivit materialelor cauzei se atestă că, la data de 23 iulie 2021, în adresa pîrîtului, la sediul persoanei juridice S.R.L. „*****” a fost transmisă copia încheierii privind acceptarea cererii cu valoare redusă în procedură și pregătirea cauzei cu valoare redusă pentru examinare și soluționare din 09 iulie 2021 (f.d.38-40).
96. Aceasta din urmă, a fost recepționată de persoana juridică S.R.L „*****” la data de 29 iulie 2021, iar la 01 septembrie 2021, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost înregistrată referința din partea pîrîtului S.R.L. „*****” transmisă prin intermediul poștei electronice (f.d. 43-46).
97. Drept urmare, în adresa pîrîtului S.R.L. „*****” a fost expediată citația pentru ședința de judecată fixată pentru 01 februarie 2022, fiind recepționată la data de 11 octombrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție a expedierilor poștale anexat la materialele cauzei (f.d.53).
98. Colegiul consideră irelevante argumentele și pretențiile apelantului cu privire la nerespectarea procedurii de citare în privința apelantului persoană juridică și a avocatului apelantului, or, în corespundere cu prevederile art.102 alin.(4^1) Cod de procedură civilă, pîrîtul/apelant a fost citat legal odată, fapt confirmat prin circumstanțele de fapt reținute supra, iar această circumstanță decade posibilitatea pîrîtului/apelant S.R.L. „*****” de a invoca necitarea sa pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.
99. În consecință, Colegiul civil concluzionează privind netemeinicia argumentelor apelului declarat de S.R.L. „*****” şi legalitatea hotărârii primei instanțe, situație în care se impune respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.
100. Or, Potrivit Hotărîrii Curţii Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autoritățile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanţa de judecată nu constituie o excepție de la regulă.
101. Principiul preeminenței dreptului, inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, la fel nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.
102. Mai mult decît atît, în conformitate cu prevederile art. 9 CPC, instanţei de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalitate a părților în drepturi (art.26 CPC), motiv

din care exonerarea unui participant la proces de obligația legală reprezintă în esență o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.
103. Reieșind din cele expuse mai sus, în condițiile în care instanța de fond corect a aplicat normele de drept material și procedural, instanța de apel a constatat legalitatea hotărârii instanței de fond, argumentele contrare ale apelantului fiind combătute integral prin concluziile expuse mai sus, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea instanței de fond.
104. În conformitate cu prevederile art.art.385 lit.a), 389-390, 394 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de avocatul ***** în interesele SRL ”*****”.

Se menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 octombrie 2022, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de OCN ”*****” SA împotriva SRL ”*****”, intervenient accesoriu ***** cu privire la încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni, de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Ruxanda Pulbere

Judecătorii: Ala Malîi

Dorin Dulghieru